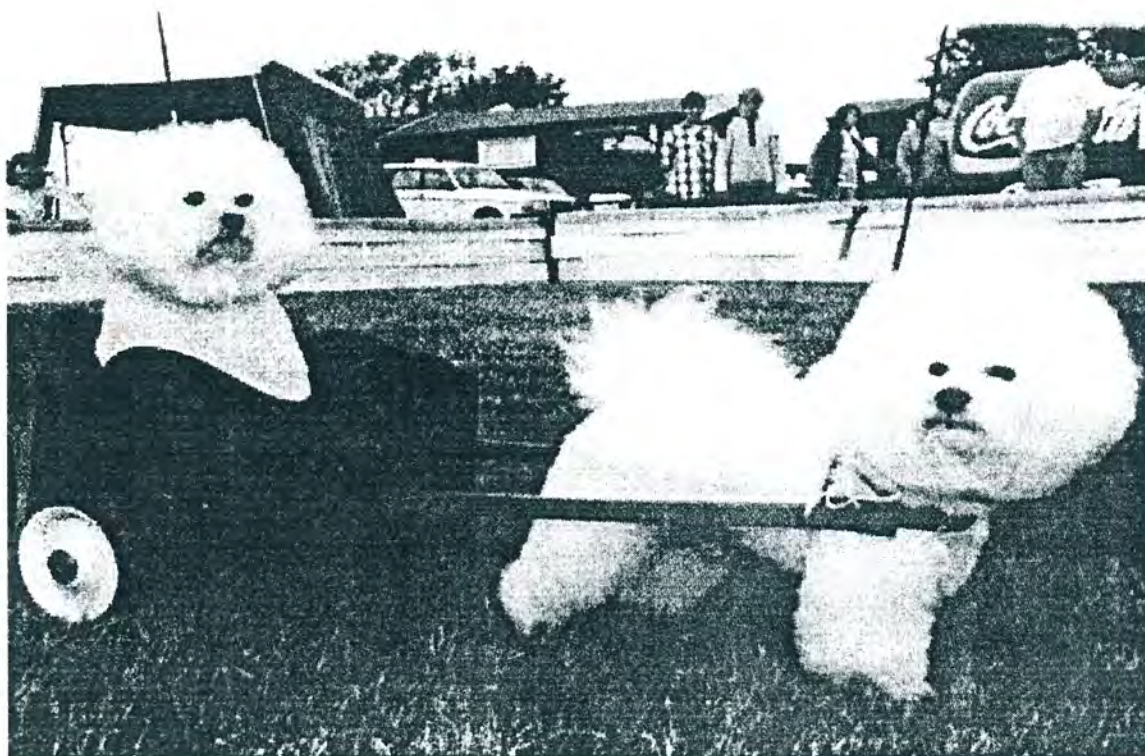

KOMPENDIUM FOR

HUNDERASEN

BISCHON FRISE

KOMPENDIET ER UTARBEIDET AV ELIV GLETTE 2004

Innhold:

	Side
Historie	3
Rasen i Norge	3
Rasens utvikling de siste 25 år	6
Standard	9
Helhetsinntrykk	9
Hode	10
Kjever og tenner	11
Øyne	11
Ører	12
Hals	12
Forlemmer	13
Kropp	14
Hale	15
Baklemmer	16
Hud	16
Pels Hårlag	17
Farge	17
Feil	18
Diskvalifiserende feil	18

**Kompendiet er utarbeidet av Eliv Glette
til dommerkonferansen 25. mai 2004**

**Med støtte av Elin Hepsø og Gunn Tjelmeland
samt medlemmene på mailinglisten bichonfrise-norge.**

**2 bilder side 3 og 4 og sort siluett-illustrasjon side 9 er hentet fra
boken Bichon Frisè av Ester Stray**

Bichon Frisé

regnes i dag som en fransk/belgisk rase. I middelalderen hadde hundene (flere bichonvarianter) tilhold ved Middelhavet, men de er tidlig kjent også på Kanariøyene. Trolig er rasen på samme måte som pudlene etterkommere etter den såkalte barbethunden (vannspanieln). Allerede i seinmiddelalderen ble bichon-hundene brakt med sjøfarere til det europeiske kontinentet. Der var hundene på 1500-tallet populære hos adelsfolket, og levde blant menneskene ved hoffet i flere land. Den var enten naturlig krøllet eller klipt som en løve.

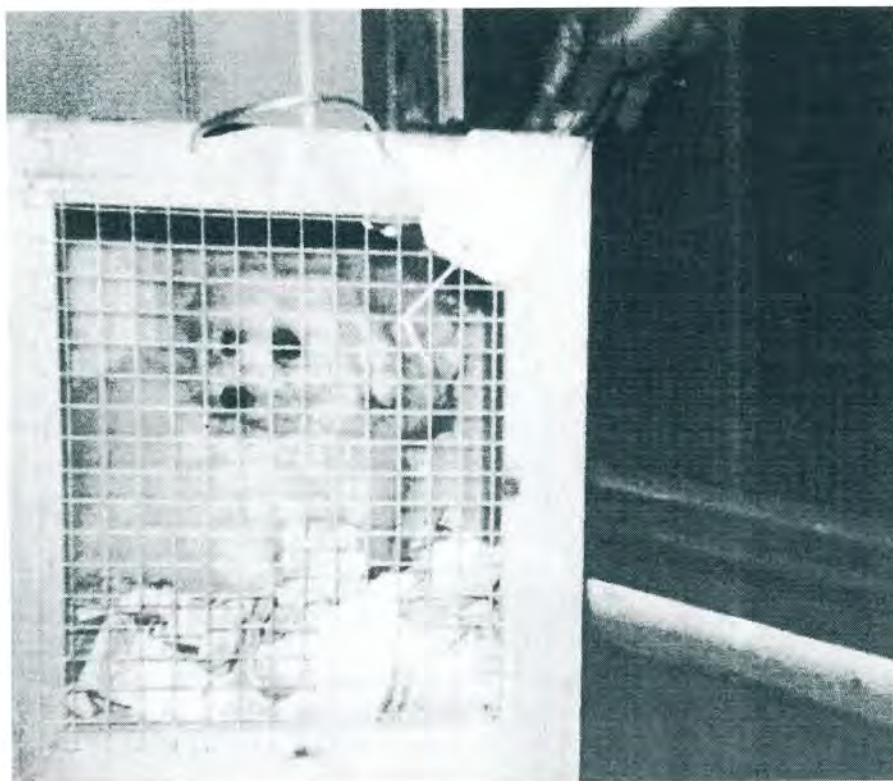
Mot slutten av 1800-tallet var dagene som hoffets hund talte, og rasen ble isteden populær som sirkushund, og en kan tenke seg at de hvite krøllehundene med det glade vesen gjorde suksess.

På 1930-tallet tok noen oppdrettere i Frankrike opp igjen arbeidet med rasen, og fikk rasen anerkjent av FCI som en fransk/belgisk rase i 1933, under rasenavnet Bichon a poil frisé (skjødehunden med den krøllete pelsen).

Virkelig fart på interessen for rasen ble det da den ble introdusert i USA på 1950-tallet. Nå begynte en også å klippe hundene for å fremheve fasongen og de kullsorte øynene og nesene.

Rasen i Norge:

Rasen ble brakt til Norge av Laila Robinson, Øvrebø i 1977 fra den kjente Leijazulip kennel i England. Leijazulip Philippe født 08 02 1977 og Leijazulip Danielle født 06 02 1977 ble Norges første Bichon Frisé da de landet på Kjevik lufthavn i Kristiansand.

Et historisk bilde med Philippe i front da de landet på Kjevik lufthavn

Disse 2 fikk et forholdsvis kort opphold i Norge da familien Robinson flyttet til Amerika og tok sine hunder med. De hadde imidlertid klart å få stilt ut Philippe så han ble Norges første champion og også fått Norges første valpekull under kennelnavnet Perito født 16 04 1978 med 4 avkom, 1 hann og 3 tisper. Slik var de med på å bane vei for bichonen i Norge.

Norges første champion Leijazulip Philippe og far til det første valpekullet.

En av tispevalpene fra dette kullet
Perito White Mustique

ble kjøpt av kennel Sankt Obri ved Odd Ulriksen og Britt Kavli Ulriksen.

Samtidig med at de første bichonene kom til Norge ble det også importert flere hunder til Sverige, fra både USA og England av Azurs kennel ved Jane Martinsson Vesa. Den mest kjente av disse hundene ble Tresilva Don Azur oppdrettet av Jackie Ransom som helt til sin død for noen dager siden, la ned et stort arbeid for Bichon Frisé i England. Vi har alle lært å kjenne Don som en ener i ringene på slutten av '70 tallet og begynnelsen av '80 tallet og har mye å takke Jane Martinsson Vesa for, som la ned et stort pionerarbeide for rasen i Norden.

Mitt første møte med Bichon Frisé.

Jane Martinsson Vesa gjør her Tresilva Don Azur klar for utstilling i Trondheim 19. august 1979

2 mnd. etter fikk jeg min første Bichon N uch Azur's Flying-Man

I 1779 var Tresilva Don Azur på besøk hos Sankt Obri kennel og parret tispene Perito White Mustique og ut av det kom det 5 valper hvor en hannvalp St Obri Chivas født 20 09 79 ble solgt til Berit Nilsen i Halden. Chivas ble eneren i utstillingsringene på begynnelsen av '80 tallet og var mestvinnende i 80, 81, 82 og 83 og fikk titlene NS uch Nord V 82-84. Han produserte 6 champions.

NS uch NordV-82-84
Sankt Obri Chivas

Int Nord uch
Sankt Obri Snøhvit

I 1980 ble samme kombinasjon gjort og det ankom 7 valper 04 10 80 og derav Sankt Obri Snøhvit som kom til Eliv Glette. Hun ble stilt en rekke ganger og ble Norges første champion tisepe og til slutt fikk hun titlen Int. Nord uch. Hun hadde 6 champions etter seg.

Etter dette ble Perito White Mustique eksportert til Sverige til Jane Martinsson Vesa.

I disse årene ble det importert flere hunder fra England og Mona Selbach var en av de første ute og importerte N uch Hunkidori Bobby Dazzler og senere flere Hunkidori hunder. Fra England kom også Huntglen Nolie i 1981 til Gerd og Håkon Strand.

Int Nord uch Huntglen Nolie (ble Norges første internasjonale champion)

Alt dette la grunnlaget for Bichon Frisé i Norge og det ble i disse første årene importert flere hunder både fra Sverige, England, USA og Australia og etter hvert også fra Finland og Canada.

GRUPPE: 9
FCIs RASENR.: 215
Original: 10.01.1972
Revidert 11.05.1998 GB

RASEBESKRIVELSE FOR BICHON FRISÈ (Bichon à poil frisé)

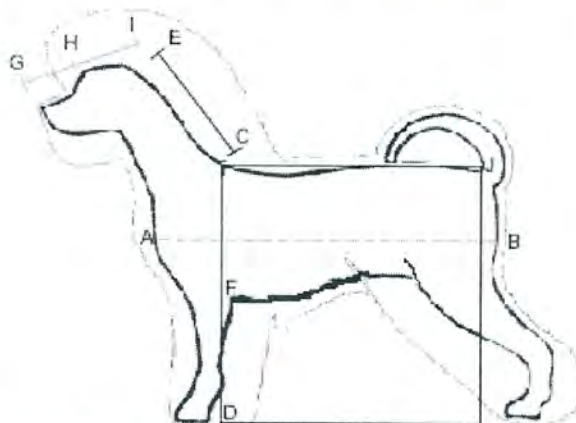
Opprinnelsesland/
hjemland:

Frankrike/Belgia

Helhetsinntrykk:

Liten, glad og kvikk hund med livlige bevegelser. Moderat lang snute. Lang pels med løse korketrekker-krøller. Hodet bæres stolt og høyt. Mørke, livlige og uttrykksfulle øyne.

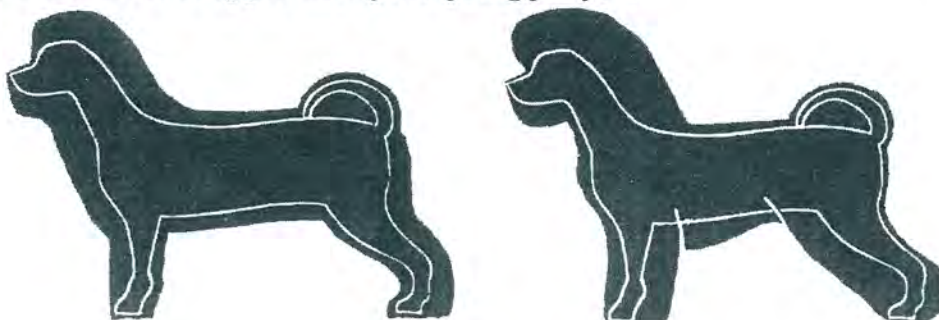
Det er en Bichon Frisé med runde former all over, og ikke en puddelkopi. Helhetsinntrykket skal danne et kort rektangulær. Det vil si at avstanden fra skulderhøyde til halefeste skal være lik skulderhøyden og kroppslengden ca 20% lengre.

Mankehøyde C-D = like lang som C-J fra manke topp til halefeste. Kroppslengden A-B skal være ca. 20% lengre enn C-J for å få de ideelle proporsjoner.

Klipp og pelsstell kan gjøre det vanskelig å forestille seg hvordan hunden er under pelsen, så derfor er det viktig at man tar på hunden og kjenner godt etter.

Her er 2 identiske kroppar med forskjellig frisyre.

Hode:

Harmonerer med kroppen. Skallen lengre enn snutepartiet.

Skalle:

Ganske flat, men ser rund ut pga pelsen.

Stopp:

Lett markert.

Nesebrusk:

Sort, rund, glatt og blank.

Snuteparti:

Verken grovt eller tungt, men heller ikke snipet. Furen mellom øyebrynsbuene så vidt synlig.

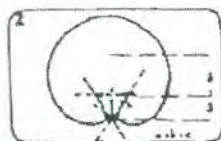
Lepper:

Tynne, ganske stramme. Overleppene ikke tunge, men henger nok til å dekke underleppene som heller ikke er tunge, synlige eller slappe slik at slimhinnene synes når munnen er lukket. Vanligvis sortpigmentert til munnvikene.

Hode:

1. Korrekte proporsjoner, neselengde og lengde på skalle.

2. Korrekt triangel.

3. Korrekt fasong på hodet med rett, kort nese.

4. For lang nese.

5. Nese som peker nedover (fallende neserygg)

Dette skal være i forhold 5 til 8.

Pelsen kan villede og en god klipp kan skjule en mengde feil. Det er derfor viktig at man bruker fingrene og sjekker godt.

De rette proporsjoner skal danne en likesidet trekant og for å få frem den må skallen ha riktig bredde for å gi plass til øyne av riktig størrelse som ikke sitter for tett.

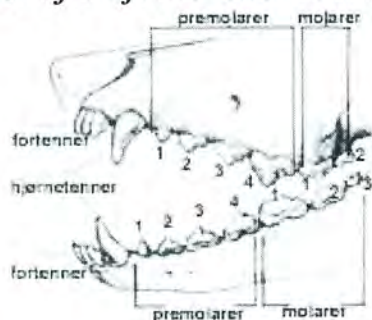
Pigmentering på nesebrusk og rundt øyne (halos = "glorier") er meget viktig for det rette "Bichon-uttrykk". Pigment på nesebrusk hos tisper kan falme noe i forbindelse med løpetid (hormonelt), men vil komme tilbake. (Ikke så mye at det kan kalles "Snownose").

Kjever/tenner: Saksebitt.

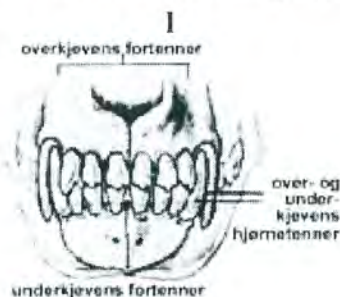
Det må sterkt fremheves at saksebitt er å foretrekke.

Hunden må ha både styrke og bredde i kjevene både over og under for å få plass til alle tennene og få de riktig plassert.

Man finner ofte ujevne eller redusert antall i en smal og dårlig kjeve.

Tenner og kjeveben - fra siden

Tenner og kjeveben - forfra

Saksebitt

Tangbitt

Overbitt

Underbitt

Alt som avviker fra normalt saksebitt er diskvalifiserende feil.

Kinn: Flate og ikke for muskuløse.

Øyne: Mørke, nærmest runde, med så mørke øyenrender som mulig. Livlige, ikke for store, det hvite må ikke synes. Øyehulenes kanter ikke fremtredende, og øyeeplet ikke overdrevent utstående.

Øynene er sjelens speil.

Øyeform, øyestørrelse og øyeplassering er av ytterst stor betydning for at hunden skal ha det rette Bichon-uttrykket (glad, uttrykksfullt clownaktig sjarmerende). De rette proporsjoner i hodet former en likesidet trekant fra ytre øyekrok til topp av snutespeil.

Ører:

Relativt tynne og smale. Hengende, godt dekket av fint krøllet lang pels; bæres fremoverrettet når hunden er oppmerksom slik at ørets forkant berører hodet og ikke står skrått utover. Ørelappen skal ikke nå frem til nesebrusken, men til midten av snutepartiet.

Ørene bør være plassert litt høyere enn øynene og noe fremme på skallen.

For lange ører, for lavt ansatte ører eller ører som er plassert for langt bak på skallen gir et uønsket "Spaniel-uttrykk" som er mer "sorry" enn det livlige våkne uttrykket rasen bør ha. Ørene bør ikke være for høyt ansatt.

Hals:

Temmelig lang, bæres høyt og stolt. Rund og smal ved hodet, gradvis kraftigere og går naturlig over i skuldrene. Halslengden omtrent 1/3 kroppslengden målt fra skulderbladstoppen.

Korrekt nakkelengde er viktig for helhetsinntrykk/riktige proporsjoner. Nakke/halslengde skal være i forhold til resten av hunden, ikke i forhold til en giraff.

Korrekt halslengde.

Tilstrekkelig halslengde

For kort hals, kamuflert av pelslengden på toppen av hodet.

Halslengden er usynlig fordi hunden ikke er klippet.

For lang halslengde.

Forlemmer:

Helhetsinntrykk: Rette og loddrette sett forfra, lett benstamme.

Skulder: Temmelig skråtilt, ikke fremtredende. Gir inntrykk av å være av samme lengde som overarmen.

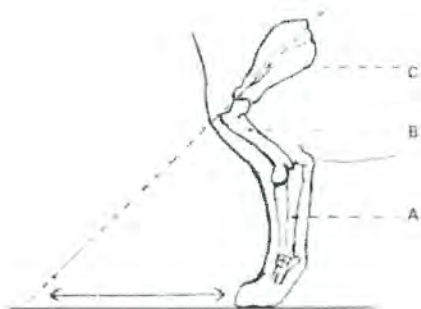
Overarm: Tilliggende.

Albue: Ikke utoverdreid.

Mellomhånd: Kort og rett sett forfra, lett skråtilt sett fra siden.

Poter: Senete. Sorte klør foretrekkes, et ideal som er vanskelig å oppnå.

Tegningen viser hvor godt vinklet en Bichon Frise front skal være for at hunden skal kunne strekke godt ut (pilens lengde) og oppnå de ønskede Bichon Frisè bevegelser.

Korrekt forbein.

Forbein for lange med albuer som vender utover. Tærne peker innover.

Tærne peker utover, begge beina peker utover.

Krokete bein (hjulbeint).

Kropp:

Lend:

Bred og meget muskuløs, lett hvelvet.

Kryss:

Lett avrundet. Breddt.

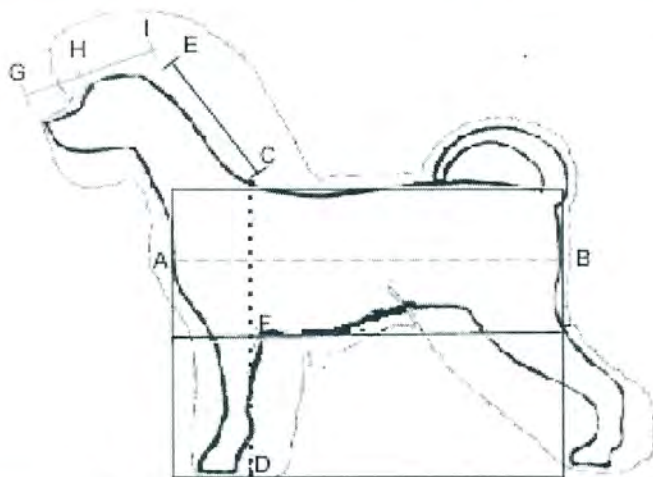
Bryst

Velutviklet, markert brystben. Godt buede bakre ribben, jevnt avsmalnende. Ganske langstrakt og dyp brystkasse.

Underlinje/buk:

Godt opptrukket. Tynn og stram hud som gir et myndeaktig inntrykk.

Den skal ikke virke verken lavbeint eller høybeint, men kroppen fra skulderhøyde til albue skal være lik beinhøyden fra albue til bakken. Brystdybden skal ikke nå lengre enn til albuen for at den ikke skal virke for framtung.

C-F = F-D

Den skal ha frie effektive bevegelser.

Hale:

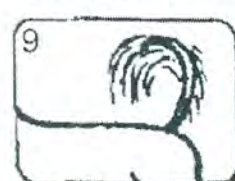
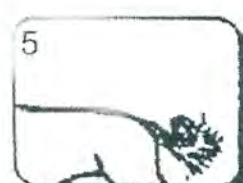
Ansatt relativt lavt. Bæres normalt løftet og grasiøst buet innover ryggen uten å være opprullet, må ikke berøre ryggen, dog kan halens pels falle ned over ryggen.

Det er få raser hvis "overall" inntrykk blir så drastisk spolert av uriktig haleføring/plassering som hos Bichon Frisè. En riktig båret hale er viktig for å skape den rette balansen.

Halen skal være ansatt like under overlinjen. Halelengen skal rekke minst halvveis til skulderbladstopp om den strekkes frem over ryggen. For lavt ansatt hale vil gi inntrykk av at halen er plassert som hanken på en tekanne. Hengende hale skaper et helt galt inntrykk og bør honoreres deretter.

Hale:

1. Korrekt haleføring.

Anatomiske avvik:

2. Haleknekk.

3.4.5. Feil båret hale pga. feilfunksjon.

Eks: Krøllet hale (3). Opprullet hale, (grisehale) (4).

Alle disse feilene blir synlige når hunden henger med halen.

6. Rett opp hale.

7.8.9. Feil båret hale uten anatomiske avvik.

Eks: En redd hund (7). Halen henger på ryggen (8). Høyt båret hale (9).

Baklemmer:

Lår: Brede og muskuløse. Godt skråstilte.

Haser: Normalt vinklet.

Poter: Som forpoter.

Benstammen skal være lett, velvinklede muskuløse lår og med vidde mellom bakben. Lårbenet og underbenet er nesten like lange og møtes i et velvinklet kne. Benet fra hasen til poten står rett ned og potene peker rett frem og er runde. De rasetyperiske bevegelsene: jordvinnende, effektive, lette bevegelser, hodet stolt båret, rett overlinje, er avhengig av tilstrekkelig vinkling. Bena skal bevege seg helt parallelt sett for og bakfra, utadsleng eller inntåing eller hasetrang er ikke ønskelig. Når hunden setter farten opp, ses tredeputene bakfra.

Korrekte bakbein.

Krokete bein.

Kuhaset.

Hjulbeint.

Frie effektive bevegelser

Kattepoter. Tredeputene er alltid svarte. Rosa flekker på nese eller lepper indikerer en svakhet i pigmenteringen. Det samme gjør rosa flekker på tredeputene. Eventuelle sorte negler nevnes gjerne i kritikken.

Hud: Mørk pigment foretrekkes. Kjønnorganene er tilsvarende pigmentert sort, blålig eller beige.

Pels:

Hårlag: Fin, silkeaktig, i meget løse korketrekkerkrøller, 7-10 cm lang.
Ikke flat eller snoret.
Kan vises med poter og snute lett klippet

Vi aksepterer klippet pels, men de bør ikke klippes altfor kort. Inntrykket blir feil om hunden er helt kortklippet på kroppen, har en overdrevent tilklippet nakke samt et kortklippet hode nesten uten skjegg.

Bichon Frisè er en pelshund og skal stilles ut med pels.

Riktig klippet og børstet gir hunden et "powder puff" inntrykk.

Pelsen skal heller ikke være så lang at den sletter kroppens naturlige konturer.

Det er stor diskusjon rundt om i hele verden ang. klipping av rasen, men inntil videre vil vi i de nordiske landene gjør som vi alltid har gjort, nemlig klippe.

Pelskvaliteten er meget viktig, kombinasjonen av underpels (bløt og tett) og overpels (grovere og mer krøllet) gir en følelse av plysj eller fløyel når man berører den. Klapper du pelsen flat, spretter den opp igjen av seg selv. For hard pels er ikke ønskelig, ei heller en for silkeaktig myk pels.

Pels som ligger "flat" p g a manglende underull er ikke ønskelig.

Farge: Helt hvit.

Standarden sier bestemt at det er en hvit hund, men skiftninger i små mengder i beige er imidlertid akseptabelt.

Det vesentlige inntrykket skal være sort/hvit som det ideelle.

De hundene som stemmer overens med dette bildet skal oppmuntres. Valper blir ofte født med, eller kommer til å få litt beige farge, spesielt på ørene. Når de oppnår ettårs alder har den meste fargen forsvunnet. Når hunden er 18 måneder skal all farge vært borte.

Størrelse og vekt:

Mankehøyde: Ikke overstige 30 cm, jo mindre desto bedre.

Enhver størrelse inntil 30 cm må akseptere, men den må heller ikke bli for liten. En Bichon Frisè skal synes.

Feil:

Ethvert avvik fra foregående punkter skal betraktes som feil. Hvor alvorlig feilen er, skal graderes etter hvor stort avviket er i relasjon til rasebeskrivelsen.

- Lett over- eller underbitt.
- Mandelformede eller skråstilte øyne.
- Pelsen flat, krøllet, snoret eller for kort.
- Hudens pigmentering fortsetter ut i pelsen og danner rødaktige flekker.

Diskvalifiserende feil:

Hunder som viser tegn på aggressivitet og/eller har fysiske defekter som påvirker hundens sunnhet skal diskvalifiseres.

- Rosa nesebrusk, kjøttfargete lepper.
- Over- eller underbitt så uttalt at fortennene ikke er i berøring med hverandre.
- Lyse øyne.
- Ringlet etter spiralformet hale.
- Sorte flekker i pelsen.

OBS

Hannhunder skal ha to normalt utviklede testikler på normal plass.

Rasebeskrivelsen er oversatt fra gjeldende FCI-standard.

Norsk Kennel Klub, 18. mai 2000